

บทที่ 4

ความสำคัญของประมวลกฎหมายมาตรา 60 และการปรับใช้ บทบัญญัติดังกล่าวกับกลุ่มฐานความผิดต่าง ๆ

ความสำคัญของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 60

เนื่องจากปัญหาการกระทำโดยพลาดเป็นปัญหาในหน้าที่ผู้กระทำการต้องการผลของเจตนา ซึ่งอาจพิจารณาได้ 2 แนวทางซึ่งต่างกัน คือ

- 1) พิจารณาเจตนาในหน้าที่ผู้กระทำการต้องการผล เป็นความต้องการที่เจาะจงต่อวัตถุที่ผู้กระทำการต้องการจะกระทำต่อ
- 2) พิจารณาเจตนาของผู้กระทำอย่างเป็นนามธรรม กล่าวคือ เป็นการมุ่งต่อลักษณะของวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง

ซึ่งจากการศึกษาถึงแนวคิดในการวินิจฉัยปัญหาการกระทำโดยพลาดของประเทศต่าง ๆ ผู้เขียนพบว่ายอมขึ้นอยู่กับความเห็นทางกฎหมายของแต่ละประเทศว่าจะพิจารณาในแนวทางใด แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว เมื่อพิจารณาจากกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 44 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 60 ก็จะพบว่าบัญญัติยอมรับเจตนากระทำผิดของผู้กระทำอย่างเป็นนามธรรมซึ่งถือว่าผู้กระทำการต้องรับผิดชอบโดยเจตนาในผลที่เกิดขึ้นโดยพลาดไปนั้น เนื่องจากกรณีการกระทำโดยพลาดผู้กระทำได้แสดงเจตนาชั่วร้ายออกมาแล้ว และการกระทำของเขานั้นก็ได้ก่อให้เกิดผลต่อวัตถุอันเป็นองค์ประกอบภายนอกของความผิดอาญาอย่างเดียวกับที่ผู้กระทำการต้องการเพียงแต่เป็นคนละวัตถุกันเท่านั้น เช่น ก. เจตนาฆ่า ข. จึงได้ใช้ปืนยิง ข. แต่กระสุนปืนพลาดไปถูก ค. ถึงแก่ความตาย ดังนี้ ข. และ ค. ย่อมเป็น 'มนุษย์ผู้อื่น' ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอกของความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาเช่นเดียวกันดังนั้นในสายตาของกฎหมายแล้ว ข. ตาย หรือ ค. ตาย ผลก็เป็นเช่นเดียวกัน กล่าวคือ เป็นการกระทำผิดที่ทำให้ประชาชนหวาดหวั่นครั่นคร้ามเท่ากัน จึงควรลงโทษผู้กระทำเท่ากัน¹ ผู้กระทำจึงไม่อาจอ้างได้ว่าความจริงแล้วตนมิได้ต้องการให้ผลเกิดแก่ผู้ได้รับผลโดยพลาดไป

---

¹ หยุด แสงอุทัย, คำบรรยายกฎหมายอาญา ภาคต้น (พระนคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2492) , หน้า 127

โดยเหตุที่กฎหมายอาญาของไทยพิจารณาปัญหาการกระทำโดยพลาดในแนวทางดังกล่าวข้างต้น หากไม่มีบทบัญญัติดังเช่นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 แล้ว การวินิจฉัยปัญหาการกระทำโดยพลาดย่อมเป็นปัญหาความเห็นทางกฎหมาย ซึ่งอาจวินิจฉัยแตกต่างกันไปได้² เนื่องจากบทบัญญัติตามมาตรา 59 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติถึงความหมายของเจตนาในวรรคสองและวรรคสาม แต่เพียงว่า

‘การกระทำโดยเจตนา ได้แก่ การกระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำ และในขณะเดียวกัน ผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น’

‘ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นมิได้’

ดังนั้น ในการกระทำโดยพลาด เช่น ก. เจตนาฆ่า ข. จึงได้ใช้ปืนยิง ข. แต่กระสุนพลาดไปถูก ค. ถึงแก่ความตายนี้ หากพิจารณามาตรา 59 แล้ว ก. ย่อมรู้ว่าตนกำลังกระทำต่อ ‘มนุษย์ผู้อื่น’ อันถือได้ว่ารู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดแล้ว แต่ในสถานการณ์ประสังค์ต่อผลนั้น กฎหมายมิได้กำหนดไว้ว่าจะต้องเป็นความตายของ ข. ดังที่ ก. ต้องการจริง ๆ กล่าวคือ ในส่วนกรรมของการกระทำในความผิดฐานต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายอาญาภาคความผิดมิได้ระบุไว้โดยเฉพาะว่าจะต้องเป็นมนุษย์ผู้ใด หรือวัตถุใดโดยเฉพาะ จึงอาจเกิดความเห็นที่แตกต่างกันขึ้นได้ว่าจะถือว่า ก. กระทำโดยเจตนาในกรณีนี้หรือไม่ เช่น

พ.ต.ต. ชาตรี ศรีนวลนัด เห็นว่า ‘อันที่จริงการกระทำที่พลาดไปเช่นนี้ ก็เป็นอันครบองค์ประกอบความผิดฐานกระทำโดยเจตนาแล้ว แม้ไม่มีมาตรา 60 นี้บัญญัติไว้ศาลก็พอจะยกเอามาตรา 59 มาใช้ลงโทษได้’³

แต่ ดร. หยุต แสงอุทัย เห็นว่า ‘หากไม่มีบทบัญญัติดังเช่นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 กรณีการกระทำโดยพลาดนี้ย่อมลงโทษผู้กระทำได้เพียงฐานพยายามต่อบุคคลที่ผู้กระทำตั้งใจกระทำต่อ และฐานประมาทต่อบุคคลซึ่งได้รับผลร้ายจากการกระทำ’⁴ ซึ่งเท่ากับท่านเห็นว่าผู้กระทำมิได้ประสงค์ต่อผลที่เกิดขึ้นนั่นเอง หรือ

² ชาตรี ศรีนวลนัด, คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 1 : บทบัญญัติทั่วไปพร้อมด้วยคำพิพากษาศาลฎีกา (พระนคร : โรงพิมพ์ศึกษาพาณิชย์, 2508), หน้า 96

³ เรื่องเดียวกัน

⁴ หยุต แสงอุทัย, คำบรรยายกฎหมายอาญา ภาคต้น , หน้า 127

ดร. คณิต ณ นคร ก็เห็นว่าการกระทำโดยพลาดนี้ ผู้กระทำมิได้ประสงค์ต่อผล หรือเล็งเห็นผลต่อผู้ซึ่งได้รับผลโดยพลาดไป แต่กฎหมายถือว่าผู้กระทำเจตนาต่อผู้ได้รับผลร้ายนั้น⁵

บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 จึงมีผลให้การวินิจฉัยปัญหาการกระทำโดยพลาดชัดเจน ไม่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาความเห็นทางกฎหมายซึ่งแตกต่างกัน และทำให้การวินิจฉัยปัญหาเรื่องนี้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระบบกฎหมายอาญาของไทย ซึ่งเห็นว่าผู้กระทำต้องรับผิดชอบโดยเจตนาในผลที่เกิดโดยพลาดไป นั่นเอง

การปรับใช้มาตรา 60 กับความผิดอาญาฐานต่าง ๆ

ในส่วนนี้ผู้เขียนจะพิจารณาว่า บทบัญญัติในมาตรา 60 ซึ่งบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายอาญาภาคทั่วไปจะสามารถปรับใช้กับฐานความผิดต่าง ๆ ได้เพียงใด โดยจะพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของมาตรา 60 ว่ามุ่งปรับใช้กับกลุ่มฐานความผิดใดเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในความคิดเกี่ยวกับทรัพย์ซึ่งมีความเห็นแตกต่างกันว่า จะสามารถปรับใช้มาตรา 60 ได้หรือไม่

เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 บัญญัติว่า 'ผู้ใดเจตนาที่จะกระทำต่อบุคคลหนึ่ง แต่ผลของการกระทำเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไป ...' จึงมีข้อถกเถียงกันอยู่ว่า ที่ว่า 'กระทำต่อบุคคล' นั้นมีความหมายรวมถึงการกระทำต่อทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ด้วยหรือไม่⁶ ซึ่งข้อถกเถียงในเรื่องนี้ มีปรากฏมาตั้งแต่เมื่อครั้งใช้กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 44 แล้ว โดยมาตรา 44 บัญญัติว่า 'ถ้าผู้ใดเจตนาที่จะกระทำร้ายแก่ผู้หนึ่ง ไปกระทำผิดตัวโดยหลงก็ตาม หรือโดยพลั้งพลาดก็ตาม ...' ซึ่ง ดร.หยุด แสงอุทัย เห็นว่า การกระทำโดยพลาดต้องเป็นการประทุษร้ายต่อร่างกายและชีวิตเท่านั้น⁷ แต่หลวงอรรถโกวิทที่ได้อธิบายว่า 'ควรเข้าใจคำว่า 'การทำร้าย' โดยกว้าง ๆ คือไม่ใช่หมายความว่าเฉพาะการประทุษร้ายแก่ชีวิต หรือร่างกายเท่านั้น แต่ย่อหมายถึงความรวมถึงบรรดาการทำอันตรายแก่ ชีวิต กาย ใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิใด ๆ ของบุคคลโดยมิชอบด้วย

⁵ คณิต ณ นคร, "ปัญหาการกระทำโดยพลาด", วารสารอัยการ 4 (กรกฎาคม 2524) : 48

⁶ ไพจิตร ปุญญพันธ์, 'กระทำต่อบุคคล', อุลพาท 15 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2521) : หน้า 46.

⁷ หยุด แสงอุทัย, คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 3 (พระนคร : โอเดียนสโตร์, 2494), หน้า 399

กฎหมายด้วย⁸ และเมื่อครั้งร่างประมวลกฎหมายอาญาก็มีการเถียงกันในที่ประชุมถึงปัญหาในเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน⁹

ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่าโดยเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ไม่น่าจะอยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 ดังมีเหตุผลสนับสนุนดังต่อไปนี้

1. พิจารณาจากลักษณะของการกระทำความผิด เนื่องจากกรณีการกระทำโดยพลาดผู้กระทำจะต้องมีเจตนาต่อวัตถุแห่งการกระทำอันหนึ่ง “ในลักษณะเฉพาะเจาะจง” * แต่ผลของการกระทำทำให้เกิดแก่อีกวัตถุหนึ่งโดยพลาดไป ซึ่งผู้กระทำมิได้มีเจตนาต่อวัตถุซึ่งได้รับผลโดยพลาดไปนั้น ดังนั้นจากหลักเกณฑ์ดังกล่าว อาจพิจารณาถึงความแตกต่างของความผิดได้ดังนี้

ในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เช่น ลักทรัพย์ หรือ ยักยอกทรัพย์ โดยลักษณะของการกระทำความผิดแล้ว ผู้กระทำความผิดมิได้มุ่งกระทำความผิดต่อผู้ใดผู้หนึ่งโดยเฉพาะ แต่ผู้กระทำความผิดมุ่งกระทำต่อตัวทรัพย์เป็นสำคัญ โดยมีได้เจาะจงว่าทรัพย์นั้นจะต้องเป็นของผู้ใด กล่าวคือผู้กระทำความผิดต้องการจะเอาไว้

⁸ หลวงอรรถโกวิทที่, แนวสอนกฎหมายลักษณะอาญาภาค 1 ว่าด้วยหลักทั่วไป (พระนคร : โรงพิมพ์กรมยุทธศึกษาทหารบก, 2481) หน้า 62-63

⁹ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ‘รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ครั้งที่ 105/43’, วันศุกร์ที่ 12 กรกฎาคม 2483, หน้า 4-5

* คำว่า “ในลักษณะเฉพาะเจาะจง” นี้ อาจเป็นกรณีที่ผู้กระทำมีเจตนาโดยไม่เจาะจงตัวบุคคลโดยเฉพาะว่าจะต้องเป็นผู้หนึ่งผู้ใดก็ได้ แต่จะต้องมีลักษณะมุ่งกระทำต่อกลุ่มเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ก. ได้ยิงปืนเข้าไปยังกลุ่มกองเชียร์ฟุตบอลทีมหนึ่งซึ่งตนไม่ชอบ เพื่อให้คนหนึ่งในกลุ่มนั้น หรือ หลายคนถึงแก่ความตายโดยมิได้เจาะจงว่าจะต้องเป็นผู้ใดโดยเฉพาะ แต่ปรากฏว่ากระสุนปืนพลาดไปถูก ข. ซึ่งเป็นเด็กขายน้ำอยู่ห่างออกไปถึงแก่ความตาย ดังนี้ การกระทำของ ก. ย่อมถือเป็นการกระทำโดยพลาดแล้ว แต่ถ้าผลโดยพลาดไปเกิดขึ้นแก่บุคคลซึ่งรวมอยู่ในกลุ่มเป้าหมายนั้น ย่อมถือว่าผู้กระทำมีเจตนาต่อผู้หนึ่งโดยตรง ซึ่งไม่ใช่กรณีการกระทำโดยพลาด เจตนาไม่เจาะจงตัวบุคคลนี้ในทางตำรากฎหมายคอมมอนลอว์ เรียกว่า general intention ซึ่งถือว่าผู้กระทำโดยเจตนาประเภทนี้ ได้เจตนากระทำต่อผู้ใดก็ตามซึ่งได้รับผลร้ายจากการกระทำนั้นโดยตรง ดู Glanville Williams, Criminal Law : The General Part, 2 ed. (London : Steven and Sons, 1961), p. 125.

ซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของตนเองเท่านั้น ดังนั้น การกระทำของผู้กระทำจึงมิใช่กรณีเจตนากระทำต่อบุคคลหนึ่ง แต่ผลเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไปอันเป็นการกระทำโดยพลาด

ในทางตรงกันข้ามสำหรับความผิดต่อชีวิตและร่างกาย โดยลักษณะของการกระทำความผิดแล้ว ผู้กระทำมิได้มุ่งกระทำผิดเพื่อเอาไว้ซึ่งประโยชน์อย่างใด ๆ แก่ตน หากแต่เป็นการกระทำเพื่อแก้แค้น หรือวัตถุประสงค์อย่างใด ๆ อันเป็นการมุ่งกระทำให้เกิดผลต่อบุคคลในลักษณะเฉพาะเท่านั้น ดังนั้น เมื่อมีผลเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไป โดยผู้กระทำมิได้มีเจตนาต่อบุคคลนั้นโดยตรง จึงเป็นกรณีการกระทำโดยพลาด ซึ่งผู้กระทำอาจจะแก้ตัวว่าตนมิได้มีเจตนาต่อบุคคลซึ่งได้รับผลร้ายโดยพลาดไปนั้น ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 60 จึงได้บัญญัติยอมรับเจตนาในลักษณะนามธรรมโดยให้ถือว่าผู้กระทำเจตนากระทำแก่บุคคลซึ่งได้รับผลโดยพลาดไป เพื่อมิให้เกิดการโต้เถียงกัน ดังได้กล่าวแล้วในเรื่องความสำคัญของมาตรา 60 ข้างต้น

2. พิจารณาจากถ้อยคำของกฎหมาย เนื่องจากมาตรา 60 ใช้คำว่า 'กระทำต่อบุคคล' ดังนั้น จึงควรแปลความว่า หมายถึงตัวบุคคลเท่านั้น มิใช่รวมถึงตัวทรัพย์สินอันเป็นสิทธิของบุคคลประเภทหนึ่งด้วย เพราะหากกฎหมายต้องการให้หมายความเช่นนั้น ก็ควรจะบัญญัติไว้ชัดเจน ดังเช่น ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 ซึ่งบัญญัติว่า 'ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่น ...' ซึ่งคำว่า 'ป้องกันสิทธิ' จึงหมายความว่าสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิในร่างกาย สิทธิในเสรีภาพ ตลอดจนสิทธิในทรัพย์สินด้วย

3. พิจารณาจากข้อความในมาตรา 60 ตอนท้าย ซึ่งกฎหมายบัญญัติว่า '... แต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้นเพราะฐานะของบุคคล หรือเพราะความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำกับบุคคลที่ได้รับผลร้าย มิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับเพื่อลงโทษผู้กระทำให้หนักขึ้น' อันเห็นได้ว่าการที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นชัดเจนว่า กฎหมายมาตรา 60 นี้จะจะใช้กับกรณีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายเท่านั้น มิใช่กรณีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินแต่อย่างใด เพราะในกรณีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินก็อาจมีกรณีของเหตุที่กฎหมายบัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้นเช่นกัน เช่น ตามมาตรา 360 ผู้ซึ่งทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ใช้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินที่ใช้หรือมิไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ย่อมต้องถูกลงโทษหนักกว่าการกระทำแก่ทรัพย์สินโดยทั่วไป ตามมาตรา 358 ดังนั้น หากมาตรา 60 จะมีเจตนารมณ์ใช้กับความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินด้วยแล้ว ก็ควรบัญญัติถึงกรณีดังกล่าวด้วย

4. พิจารณาจากคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องการกระทำโดยพลาด จากการศึกษาถึงแนวคิดในการวินิจฉัยปัญหาการกระทำโดยพลาดของประเทศไทย ตั้งแต่สมัยใช้กฎหมายลักษณะอาญาจนกระทั่ง

ปัจจุบัน ผู้เขียนไม่พบว่ามีคดีใดซึ่งศาลปรับใช้มาตรา 44 แห่งกฎหมายลักษณะอาญา หรือ มาตรา 60 แห่งประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์แต่อย่างใด ในทางตรงกันข้าม ปรากฏว่ากรณีของการกระทำโดยพลาด ซึ่งปรากฏเป็นคดีขึ้นจริงนั้นก็จะเป็นเรื่องของความผิดต่อชีวิต และความผิดต่อร่างกายเท่านั้น

อนึ่ง สำหรับความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ผู้กระทำมิได้มุ่งเอาทรัพย์ไว้เป็นประโยชน์แก่ตน ก็ได้แก่ ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ เช่น ก. ใช้ก้อนหินขว้างรถยนต์ของ ข แต่พลาดไปถูกรถยนต์ของ ค. นั้น เห็นได้ว่าลักษณะของการกระทำย่อมเป็นการที่ผู้กระทำเจตนากระทำต่อวัตถุอันหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ผลพลาดไปเกิดแก่อีกวัตถุหนึ่งซึ่งผู้กระทำมิได้เจตนา ดังนั้นจึงถือว่าเป็นการกระทำโดยพลาด แต่เมื่อพิจารณาเหตุผลอื่น ๆ อันเห็นได้ว่า มาตรา 60 มีเจตนารมณ์ในการมุ่งปรับใช้กับความผิดต่อชีวิตร่างกายแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าไม่ควรนำมาตรา 60 มาใช้กับกรณีนี้ เพราะอาจทำให้เกิดความสับสนต่อความเข้าใจถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้หากพิจารณาเจตนาของผู้กระทำในลักษณะนามธรรม กล่าวคือ เมื่อ ก. รู้ว่าตนกำลังทำให้เสียหายซึ่งทรัพย์ของผู้อื่น และประสงค์ต่อผล คือความเสียหายของทรัพย์ผู้อื่น เมื่อตามความเป็นจริงก็ได้มีทรัพย์ของผู้อื่นเสียหายแล้ว ก. ย่อมมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ในกรณีนี้ โดยไม่จำเป็นต้องปรับใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 แต่ประการใด

สำหรับความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ และชื่อเสียง หรือความผิดเกี่ยวกับเพศ เมื่อพิจารณาถึงหลักเกณฑ์และขอบเขตของการกระทำโดยพลาดแล้ว โดยสภาพแห่งความผิดก็ไม่น่าจะเกิดกรณีการกระทำโดยพลาดได้ เช่น ความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 วัตถุแห่งการกระทำของความผิดฐานนี้ได้แก่ ผู้ถูกใส่ความโดยเจาะจงตัว¹⁰ ดังนั้น ย่อมไม่อาจเกิดกรณีการกระทำโดยพลาดได้ เนื่องจากการกระทำโดยพลาดต้องมีผลเกิดขึ้นแก่อีกวัตถุหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอกของความผิดอาญาเช่นเดียวกับที่ผู้กระทำต้องการ เมื่อองค์ประกอบภายนอกของความผิด

---

¹⁰

คดีดี ณ นคร, กฎหมายอาญาภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537), หน้า 89.

ฐานนี้ได้แก่บุคคลโดยเจาะจงตัวแล้ว จึงไม่อาจมีการกระทำโดยพลาดได้ *

นอกจากนี้ ความผิดอื่น ๆ หากเป็นความผิดที่ไม่ต้องมีผลปรากฏแล้ว กรณีที่ย่อมมีอาจเป็นเรื่องการกระทำโดยพลาดได้ เช่น ความผิดอาญาที่เป็นการก่ออันตราย หรือความผิดอาญาที่เป็นการละเว้นกระทำ เป็นต้น เนื่องจากการกระทำโดยพลาดต้องมีผลเกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับผลโดยพลาดไปนั่นเอง

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงหลักเกณฑ์และขอบเขตของการกระทำโดยพลาดตามมาตรา 60 และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งเกิดเป็นคดีขึ้นจริงแล้ว ย่อมเห็นได้ว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 น่าจะมีเจตนารมณ์ในการปรับใช้กับความผิดต่อชีวิตและร่างกายเท่านั้น ดังเหตุผลซึ่งผู้เขียนได้กล่าวแล้วข้างต้น

---

* สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาทนี้ ศาสตราจารย์จิตติ ติงศภัทย์ มีความเห็นว่า อาจเป็นการกระทำโดยพลาดได้ โดยยกตัวอย่างดังนี้ “ผู้กระทำเจตนาใส่ความ ก. ผู้ฟังเข้าใจว่าใส่ความ ข. ก็เป็นการกระทำโดยพลั้งพลาด” ดู จิตติ ติงศภัทย์, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3 (กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2532) , หน้า 2409